

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

OBRAZAC

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO EKONOMIJE

NAZIV PROPISA

Predlog uredbe o naknadi za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Donošenje Uredbe o naknadi za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije je neophodno, kako bi se stvorio realan i održiv mehanizam obezbjeđivanja sredstava za davanje podsticaja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije. Na ovaj način stvaraju se uslovi za prikupljanje sredstava iz drugih izvora za podsticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije koji neće opterećivati krajnje kupce električne energije. Takođe, krajnji kupci električne energije iz kategorije domaćinstava oslobodiće se plaćanja naknade za podsticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije do određenog nivoa potrošnje.

- Podsticajne mjere za korišćenje obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije za proizvodnju električne energije, u smislu Zakona o energetici, obuhvataju: obavezni otkup električne energije od povlašćenog proizvođača, podsticajne cijene po kojima se ta energija otkupljuje, period važenja obaveznog otkupa električne energije, oslobađanje povlašćenog proizvođača od plaćanja usluga balansiranja sistema, prvenstvo pri preuzimanju proizvedene električne energije u sistem, kao i druge mjere u skladu sa ovim zakonom. Zakonom o energetici povlašćeni proizvođač je definisan kao energetski subjekat koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora ili visokoefikasne kogeneracije i ima pravo na podsticajne mjere u skladu sa ovim zakonom. Članom 24 stav 1 Zakona o energetici propisano je da naknadu za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije plaćaju krajnji kupci kao dodatak na cijenu električne energije. Istim članom stav 6 Zakona o energetici utvrđena je obaveza donošenja propisa kojim se uređuje način određivanja naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije i raspodjele sredstava prikupljenih od naknada, kao i bliži način obračunavanja proporcionalnog udjela snabdjevača električnom energijom i kupca samosnabdjevača, kao i postupanje sa viškom ili manjkom prikupljenih sredstava u kupovini i prodaji električne energije od povlašćenih proizvođača. Predlogom Uredbe realnije je sagledana potreba za prikupljanje novčanih sredstava po osnovu naknade za podsticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije, kao i stvaranje mogućnosti za prikupljanje sredstava za podsticanje proizvodnje i iz drugih izvora u skladu sa odlukom Vlade.

- Posljedice su mogućnost većeg opterećenja krajnjih kupaca koji su po Zakonu o energetici u obavezi da postiču proizvodnju električne energije povlašćenih proizvođača.

- Oštećeni bi bili krajnji kupci električne energije zbog dobrog nesagledavanja realnih potreba za prikupljanje novčanih sredstava po osnovu naknade za podsticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, kao i kategorije snabdjevača i kategorije krajnjih kupaca i njihove obaveze u skladu sa Zakonom o energetici.

- Ulaskom novih proizvodnih objekata obnovljivih izvora u sistem podsticanja prouzrokovalo bi se dodatno opterećenje na krajnje kupce električne energije, da nijesu predviđeni drugi izvori za podsticanje ovog vida proizvodnje. Takođe, cijena po kojoj je vršena prodaja električne energije od strane Operatora tržišta snabdjevačima i kupcima samosnabdjevačima nije sagledavala sve aspekte na osnovu kojih se ista utvrđuje, iz kojih razloga je stvorena potreba za izmjenom načina njenog utvrđivanja. „Status quo“ opcija nije prihvatljiva, jer bi se značajno opteretila krajnje kupce po osnovu izdvajanja sredstava za povlašćene proizvođače.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Osnovni cilj predloženog akta je stvaranje realnog i održivog mehanizma obezbjeđivanja sredstava za davanje podsticaja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije. Pored ovoga ograničava se dalji rast naknade za podsticanje proizvodnje povlašćenih proizvođača i stvaraju uslovi da se krajnji kupci električne energije iz kategorije domaćinstava oslobode plaćanja naknade za podsticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije do određenog nivoa potrošnje.

- Donošenje predloženog akta je obaveza propisana Zakonom o energetici i na ovaj način se omogućava njegova puna primjena i funkcionisanje uspostavljenog sistema podsticaja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije. Takođe, uspostavlja se regulatorni mehanizam za postizanje nacionalnih ciljeva u oblasti obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije, a koji su prije svega elaborirani u strateškim dokumentima: Energetska politika Crne Gore do 2030. godine, Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine, kao i drugim srodnim strategijama, npr. za oblast održivog razvoja, zaštitu životne sredine i sl.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati „status quo“ opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Donošenje predloženog propisa treba da obezbijedi realne mahanizme za obezbjeđenje neophodnih sredstava iz različitih izvora za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije. Rješavanje problema opterećenja krajnjih kupaca električne energije za podsticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije obezbijediće se prikupljanjem sredstava iz drugih izvora, prvenstveno od zagađivača životne sredine, tako da „status quo“ opcija nije prihvatljiva.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i

- negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenje u propisu će uticati na sljedeće subjekte: krajnji kupci električne energije; snabdjevač električnom energijom; kupci samosnabdjevači, operator tržišta. Uticaj se ogleda u raspodjeli obaveza i odgovornosti navedenih subjekata u mehanizmu obezbjeđivanja sredstava za davanje podsticaja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije. Pozitivni uticaj je prvenstveno na krajnje kupce električne energije i kupce iz kategorije domaćinstava koji će biti oslobođeni plaćanja naknade za podsticanje proizvodnje povlašćenih proizvođača za prvih 300 kWh utrošene električne energije na mjesečnom nivou.
- Primjena propisa će direktno uticati na smanjenje i ograničenje troškova krajnjih kupaca električne energije.
- Pozitivni efekat donošenja ovog propisa je omogućavanje funkcionisanja sistema podsticaja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije. Takođe, treba imati u vidu preuzete obaveze Crne Gore prema međunarodnoj zajednici, posebno EU i Energetskoj zajednici.
- Predloženi propis na indirektan način utiče na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i razvoj tržišne konkurencije, jer se njegovom primjenom stvara povoljan ambijent za ulaganje privatnog sektora u oblast obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije u Crnoj Gori.
- Propis nema značajan uticaj na administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju propisa je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta države.

- Obezbuđenje sredstava iz budžeta planirano je na godišnjem nivou do trajanja obaveze podsticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije

povlašćenih proizvođača.

- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Urađena analiza ukazuje da neće biti potreba da se obezbijede finansijska sredstva u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, dok će se sredstava za podsticanje proizvodnje električne energije povlašćenih proizvođača biti planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.
- Ovim propisom se predviđa donošenje Odluke od strane Vlade Crne Gore.
- Implementacijom propisa se neće ostvariti prihod za budžet Crne Gore.
- Metodologija koja se koristi prilikom obračuna finansijskih izdataka utvrđena je predloženom uredbom. Metodologija predviđa da se dio sredstava potrebnih za podsticanje proizvodnje povlašćenih proizvođača obezbijedi kroz budžetska sredstva. Naime, sredstava koja će biti obezbjeđena na ovaj način pokriće trošak naknade krajnjih kupaca iz kategorije domaćinstava za podsticanje proizvodnje električne energije za prvih 300 kWh utrošene električne energije.
- Postoji mogućnost manjeg odstupanja u obračunu finansijskih izdataka iz razloga što se proračun zasniva na planiranoj proizvodnji i potrošnji električne energije na godišnjem nivou.
- Postojale su određene konsultacije.
- Nisu dobijene primjedbe.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

- Prilikom izrade ovog propisa korišćena su uporedna iskustva zemalja u Evropskoj uniji i regionu. Predloženi propis je pripremljen od strane službenika Direktorata za energetiku i energetske efikasnosti.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Smatramo da ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju predloženog propisa.

- Nije potrebno preduzimati posebne mjere da bi se ispunili ciljevi. Shodno Zakonu o energetici, Regulatorna agencija za energetiku, pored ostalog, vrši nadzor i kontrolu rada i poslovanja energetske subjektata koji su uključeni u postupak koji se uređuje ovim propisom.

- Glavni indikator prema kojima se mjeri ispunjenje ciljeva je udio proizvedene električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije.

- Ministarstvo ekonomije će biti zaduženo za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Podgorica,
17. maj 2019. godine

